

To: [redacted]@utwente.nl [redacted]@utwente.nl
Cc: [redacted]@minvws.nl [redacted]@minvws.nl; [redacted]@sidnfonds.nl [redacted]@sidnfonds.nl;
 [redacted]@partientenfederatie.nl [redacted]@partientenfederatie.nl; [redacted]@umcg.nl [redacted]@umcg.nl;
 [redacted]@allai.nl [redacted]@allai.nl; [redacted]@minvws.nl [redacted]@minvws.nl;
 [redacted]@radboudumc.nl [redacted]@radboudumc.nl; [redacted]@minvws.nl [redacted]@minvws.nl;
 [redacted]@minvws.nl [redacted]@minvws.nl; [redacted]@minvws.nl [redacted]@minvws.nl
From: [redacted]@lumc.nl
Sent: Sat 4/18/2020 1:31:37 PM
Subject: Re: bericht
Received: Sat 4/18/2020 1:31:45 PM

Sterkte allen, kom net uit 4 uur durende expert panel sessie

Kind regards,

Department of Public Health and Primary Care LUMC, the Netherlands

[redacted] www.nell.eu

Op 18 apr. 2020 om 15:26 heeft "[redacted]@utwente.nl" <[redacted]@utwente.nl> het volgende geschreven:

Beste [redacted]

Jou treft geen enkele blaam, sterker nog je hebt er goed aan gedaan experts uit te nodigen, waarvoor dank!

De communicatie is wat chaotisch verlopen, zo zouden vandaag er 3 expert Panel meetings zijn, nu is dat verschoven naar zondag met een heel ander forum en doel.

Het is lastig in zoverre dat we geen enkele communicatie over het hoe en waarom ontvangen hebben, ook niet na vragen daarover gemaïld te hebben.

Hoop dat het morgen dan wel goed gaat met de webex meeting,

En, hectiek hoort nu eenmaal bij dit soort omstandigheden, hoop alleen dat de keuze voor de app op multidisciplinaire kennis en expertise wordt gebaseerd. Juist nu zien we hoe belangrijk dat is.

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Verzonden: zaterdag 18 april 2020 14:45

Aan: [redacted]@sidnfonds.nl; [redacted]@partientenfederatie.nl; [redacted]@umcg.nl; [redacted]@allai.nl; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@lumc.nl; [redacted]@radboudumc.nl; [redacted]

[redacted] (BMS) <[redacted]@utwente.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

Onderwerp: bericht

Beste Allemaal,

Ik kreeg vandaag van meerderen van jullie verontwaardigde reacties, per telefoon, app en mail.

Dit mede naar aanleiding van hetgeen op deze site vermeld staat: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/apps>

Ik begrijp jullie emoties. Weet dat ik deze tekst niet heb gezien voor publicatie.

Vanuit mijn rol als CMIO heb ik mijn best gedaan jullie, allen experts in mijn netwerk, op 14 april –zie onderstaande mail- in alle transparantie in dit proces aan te haken en te betrekken.

In het proces volgend op mijn uitnodiging, na het doorgeven van jullie betrokkenheid en input, ben ik echter niet betrokken.

Mede daardoor zijn er veel vragen ontstaan. Mensen hebben ruimte in de drukke agenda vrijgehouden- maar zijn uiteindelijk niet benaderd -en ook niet geïnformeerd hierover.

Anderen zijn niet, of verkeerd geïnformeerd of geciteerd / vermeld.

Dit is uiteraard onbedoeld gebeurd en het gevolg van snelle tempowisselingen in dit proces.

Nogmaals, ik wist daar oprecht niet van, maar vind dat uiteraard wél heel vervelend. Uiteindelijk proberen we allemaal goed te doen in deze hectische tijd.

Hopelijk geeft dit toch enige duiding en begrip.

5.1.2e

.....
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Directie informatiebeleid

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag

Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

Management assistentie via 5.1.2e | 5.1.2e @minvws.nl | 070- 5.1.2e

.....
M +31 6 5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl / 5.1.2e @minvws.nl

.....
Van: 5.1.2e @utwente.nl <5.1.2e @utwente.nl>

Verzonden: woensdag 15 april 2020 08:28

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>

CC: 5.1.2e @sidnfonds.nl; 5.1.2e @umcg.nl; 5.1.2e @partientenfederatie.nl; 5.1.2e @allai.nl; 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e @lumc.nl; 5.1.2e @radboudumc.nl

Onderwerp: RE: verzoek tot meedenken op dossier apps.

Beste 5.1.2e

Ik denk graag mee, en ben vrijdagmiddag beschikbaar

We hebben vanuit UT ook eea in pijlpijn, maar gaan niet met deze call in zee om moverende redenen

Overigens:

Een internationaal Europees consortium van wetenschappers van EPFL, ETHZ, KU Leuven, TU Delft, University College London, CISPA, University of Oxford, TU Berlin / Fraunhofer HHI University of Torino / ISI Foundation, heeft een white paper gepubliceerd waarin twee decentrale ontwerpen worden beschreven om proximity tracing te kunnen doen die de privacy beschermt. Er wordt minimaal gebruik gemaakt van privédata om de privacy te beschermen. Er is een ontwerp voor eenvoudige versie en een iets zwaardere versie die nog extra privacy bescherming geeft ten koste van wat meer bandbreedte. Er zijn verder evaluatiecriteria gegeven aan de hand waarvan het privacy niveau van elke proximity tracing oplossing kan worden getoetst. De auteurs bevelen overheden, autoriteiten op het gebied van gezondheidszorg, en onderzoekers aan om systeemontwikkeling te baseren op dit decentrale ontwerp om te voorkomen dat er een centrale aanpak wordt gekozen waarmee bijvoorbeeld surveillance infrastructuur zouden kunnen worden gerealiseerd.

Voorts vraagt, zoals afgelopen week ook in FD werd gesuggereerd, introductie van een app niet om het neerzetten van een techniek, maar om een infrastructuur voor coördinatie en innovatie. Daar ontbreekt het aan, een dergelijke infrastructuur vraagt om een visie en een multidisciplinaire aanpak, dus epidemiologen, medici, ontwerpers, gedragswetenschappers, economen etc. VWS stevent af op een aanpak waarbij zowel de oplossing, tools, als de implementatie ervan te weinig ingezet zijn vanuit duurzaamheid en inclusiviteit

5.1.2e

Van: 5.1.2e @lumc.nl <5.1.2e @lumc.nl>

Verzonden: dinsdag 14 april 2020 22:33

Aan: 5.1.2e @radboudumc.nl

CC: 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e @sidfonds.nl; 5.1.2e (BMS) <5.1.2e @outwente.nl>; 5.1.2e @umcg.nl; 5.1.2e @patientenfederatie.nl; 5.1.2e @allai.nl; 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e @minvws.nl

Onderwerp: Re: verzoek tot meedenken op dossier apps.

Hi 5.1.2e

In aanvulling op punten van 5.1.2e

- bij match op telefoon OF anoniem: match níet op telefoon is nooit echt anoniem, match gebeurt op basis van pseudoID verbonden aan Bluetooth signaal, is in feite persoonsdata. Dit laatste kan weliswaar gepseudonimiseerd, maar écht anoniem is dus alleen match op toestel m.i.
- ik mis aansluiting eindgebruiker: dus ook eindgebruiker die laaggeletterd is/ met lage digitale vaardigheden
- hoort in dit rijtje ook de technische mogelijkheid 'contact met index' vast te stellen (i.e. of je in de buurt bent geweest van index patient, precieze straal + tijd volgt nog naar definitie van GGD)? Kan in principe met bluetooth maar waarschijnlijk moet een app op een telefoon dit signaal juist interpreteren
- dit gaat dus alléén over de app nog, niet de gehele digitale service eromheen? Hoe ontlasten GGD etc/ aantonen effectiviteit etc?

Vrijdagmiddag zal ik proberen ruimte te maken in overvolle agenda voor digitale meeting.

Kind regards, 5.1.2e

5.1.2e

Department of Public Health and Primary Care LUMC, the Netherlands

5.1.2e : www.nell.eu

5.1.2e

5.1.2e

Op 14 apr. 2020 om 21:52 heeft "5.1.2e @radboudumc.nl" <5.1.2e @radboudumc.nl> het volgende geschreven:

Beste 5.1.2e

Dank voor deze uitnodiging. Graag deel ik mijn eerste reflecties met jullie. Ik weet niet of ze alle op dit moment relevant zijn voor je vraag maar ik start graag de discussie hierover. Ik stuur de mail met opzet naar de hele expertgroep om zo vooral ook, reagerend op elkaar, stappen te kunnen nemen. Volgens mij zijn er enkele leidende principes bij de ontwikkeling van deze app:

Veiligheid en privacy

Ik kom verschillende criteria tegen die over veiligheid en privacy gaan zoals over anonimiteit, heridentificatie, et cetera. Dat is goed en essentieel om steun te krijgen bij alle formele en informele privacywaakhonden van Nederland. Ook de procedurele randvoorwaarden worden

uiteraard gesteld om te voldoen aan de GDPR en de certificatievereisten.

Op dit gebied moest ik mijn wenkbrauwen fronsen bij de volgende: “Geen centrale opslag persoonsgegevens”. Betekent dat dan wel *decentrale* opslag van persoonsgegevens? Is het niet beter überhaupt geen persoonsgegevens te gebruiken?

Verder mis ik een criterium dat er geen gebruik gemaakt wordt van locatiegegevens, een essentieel onderdeel van de discussie tot op heden.

Gebruikersvriendelijkheid/implementeerbaarheid

Dit aspect is mijns inziens tot op heden ondergesneeuwd in het debat waarin privacy- en veiligheidsaspecten domineren. En ik zie deze aspecten ook niet terug in de gestuurde concept-criteria. Het is cruciaal om een meerderheid aan gebruikers te krijgen voor de effectiviteit van de app. Als de mensen de app niet begrijpen gaan ze deze ook niet gebruiken, hoe veilig of privacy-respecterend deze ook is. Het gaat er mijns inziens over hoe we de boodschap vertellen. Het fiasco van het EPD tien jaar geleden heeft ons hopelijk daarin veel geleerd. Communicatie, ook via de app, is dus cruciaal. Dat betekent dat de app niet alleen overtuigend in design moet zijn en eenvoudig te gebruiken maar vooral eenvoudig te begrijpen moet zijn. Kern hiervan is een heldere uitleg, na installatie, van wat er gebeurt in heel eenvoudig Nederlands (B1). Welke data gebruikt de app, wie heeft er toegang tot en wie niet, welke data worden opgeslagen en welke niet, waar worden de data opgeslagen, wat gebeurt er met die data en hoe lang worden ze bewaard? Al deze vragen moeten in enkele schermen beantwoord worden waar een gemiddelde gebruiker in 1 minuut doorheen kan lopen. Zo'n voor de gebruiker kraakheldere uitleg is een essentiële bevorderende factor voor implementatie van de app. Daarnaast leren overigens ervaringen uit het buitenland dat energieslurpende apps (bluetooth) een belangrijke belemmerende factor zijn voor implementatie. Wellicht ook een issue om aan te denken om het gebruik te optimaliseren.

Betrouwbaarheid

Er zijn nog geen criteria genoemd die iets zeggen over de sensitiviteit en specificiteit van het mechanisme. Uiteraard is er geen tijd voor uitgebreide onderzoeken hiernaar maar we zouden toch minimaal een eerste aanwijzing moeten hebben dat het aantal fout-positieven en fout-negatieven acceptabel is. Het kunnen aantonen door leveranciers hiervan zou mooi zijn, een korte en krachtige pilot zal waarschijnlijk hiervoor noodzakelijk zijn

Een eerste gedachte. Vrijdag zal ik zorgen dat ik beschikbaar ben. Mijn voorkeur gaat uit naar de middag.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2e

5.1.2e

IQ healthcare

+316 5.1.2e

5.1.2e @radboudumc.nl

www.iqhealthcare.nl

Volg IQ healthcare op [Twitter](#), alias @IQhealthcare

Volg 5.1.2e op [Twitter](#), alias @ 5.1.2e

Like ons op [Facebook](#)

Of check onze [LinkedIn company page](#)

Van: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Verzonden: dinsdag 14 april 2020 20:44

Aan: 5.1.2e @lumc.nl'; 5.1.2e @sidnfonds.nl'; 5.1.2e @utwente.nl';
5.1.2e @umcg.nl'; 5.1.2e @partientenfederatie.nl'; 5.1.2e @allai.nl'

CC: 5.1.2e); 5.1.2e); 5.1.2e)

Onderwerp: verzoek tot meedenken op dossier apps.

Beste 5.1.2e

De meesten van jullie heb ik vandaag even gesproken.

Concrete vraag: op de 'call' van vws inzake apps, zie

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/04/11/oproep-om-mee-te-denken-over-apps>, hebben 600 partijen gereageerd.

Om een eerste 'schifting' te maken, is er een reflectiepunten lijst gemaakt. Deze lijst is niet uitputtend, maar een vertrekpunt om eerste kaf van mogelijk koren te scheiden.

Vraag 1) zouden jullie naar onderstaande lijst 'Criteria voor Privacy en IB' willen kijken en korte reflectie / input op willen geven?

Het is een dossier met veel spoed, als lukt dan graag reactie vóór morgenochtend 0900 naar Mw.

5.1.2e, in cc.

- 1) Heridentificatie onmogelijk (indien niet in de buurt geweest van COVID-19 persoon)
 - a) Een aanvaller kan er niet achter komen wie COVID-19 heeft
 - b) Een aanvaller kan er niet achter komen wie op welke locatie is
 - c) Een aanvaller kan er niet achter komen met wie app-gebruiker in contact is geweest
- 2) Openbare broncode en ontwerp
- 3) Veilig distributiekanaal voor de applicatie (op je telefoon krijgen) – compatibiliteit met app stores
- 4) Veilige EN anonieme communicatie met back-end: geen persoons of locaties gegevens
- 5) Match op telefoon OF volledig anoniem
- 6) Minimaal is de App in het Nederlands EN Engels beschikbaar / configureerbaar.

- 7) Geen centrale opslag persoonsgegevens
- 8) De oplossing is interoperabel op basis van gangbare en open standaarden
- 9) De gebruiker kan de applicatie verwijderen en daarmee worden ook de gegevens van de telefoon verwijderd.
- 10) De leverancier van de applicatie biedt de mogelijkheid om updates uit te voeren.
- 11) De applicatie voldoet aan geldende wet- en regelgeving (Avg etc.).

Vraag 2) Graag nodigt VWS jullie uit om actief mee te denken op dit dossier als expertgroep. Zouden jullie bereid, en in de gelegenheid zijn, om vrijdag as (tijdstip en logistieke gegevens volgen nog) op dit dossier mee te denken? Naar verwachting zijn er dan nog een tiental apps over.

Voor vragen over logistiek verwijs ik naar Mw. [REDACTED] 5.1.2e, lid MT, in cc.

Met hartelijke groet!

[REDACTED] 5.1.2e

.....
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Directie informatiebeleid

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag

Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

Management assistentie via [REDACTED] 5.1.2e | [REDACTED] 5.1.2e [@minvws.nl](mailto:[REDACTED]@minvws.nl) | 070 [REDACTED] 5.1.2e

.....
M +31 6 [REDACTED] 5.1.2e

[REDACTED] 5.1.2e [@minvws.nl](mailto:[REDACTED]@minvws.nl) / [REDACTED] 5.1.2e [@minvws.nl](mailto:[REDACTED]@minvws.nl)

.....
De informatie in dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Aan dit bericht en de bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Heeft u deze e-mail onbedoeld ontvangen? Dan verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender te informeren. Openbaar maken, kopiëren en verspreiden van deze e-mail of informatie uit deze e-mail is alleen toegestaan met voorafgaande schriftelijke toestemming van de afzender. Het Radboudumc staat geregistreerd bij de Kamer van Koophandel in het handelsregister onder nummer 41055629.

The content of this message is intended solely for the addressee. No rights can be derived from this message or its attachments. If you are not the intended recipient, we kindly request you to delete the message and inform the sender. It is strictly prohibited to disclose, copy or distribute this email or the information inside it, without a written consent from the sender. Radboud university medical center is registered with the Dutch Chamber of Commerce trade register with number 41055629.